

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Veaceslav Șipitco, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și de către Veaceslav Șipitco,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Șipitco împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la nesoluționarea în termen a cererii, obligarea de a da răspuns la cerere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din data de 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat hotărârea din data de 15 iulie 2019 a Judecătoria Edineț, sediul Central în partea reparării prejudiciului moral cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri,

constată:

La 14 martie 2019 Veaceslav Șipitco a depus cererea de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegală neacordarea unui răspuns la cererea din data de 16 ianuarie 2019, obligarea de a da răspuns la cerere și repararea prejudiciului moral cauzat prin neacordarea unui răspuns în mărime de 100 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Veaceslav Șipitco a indicat că în anul 2007 mama sa i-a donat casa de locuit din sat. Xxxxx, r-nul xxxxx. La încheierea contractului de donație s-au efectuat măsurările suprafeței terenului aferent casei de locuit, indicându-se în loc de 0,22 ha, numai 0,1999 ha. De facto, mama reclamantului a deținut 0,22 ha, când a depistat greșeala respectivă, Veaceslav Șipitco s-a adresat către Departamentul Cadastru, subdiviziunea Edineț, cu o cerere de corectare a greșelii.

Reclamantul a menționat că prima cerere a înaintat-o Departamentului Cadastru, subdiviziunea Edineț la 25 septembrie 2018, însă contrar prevederilor legale cererea nu a fost examinată și reclamantul nu a primit nici un răspuns.

Ulterior, la 16 ianuarie 2019 Veaceslav Șipitco a adresat o nouă cerere cu aceeași solicitare, însă cu toate că a trecut mai bine de 30 zile lucrătoare, nu a primit

nici un răspuns. Astfel, fiind încălcat termenul legal privind soluționarea cererii adresate.

Veaceslav Șipitco a susținut că prin ignorarea cererii, IP „Agenția Servicii Publice” îi creează obstacole în folosirea proprietății, deoarece neavând un document care să confirme dreptul de proprietate asupra terenului pe care îl deține de facto, nu poate să dispună în mod deplin de respectivul bun imobil.

Prin faptul că IP „Agenția Servicii Publice” nu a reacționat în nici un mod la cererea sa, lui Veaceslav Șipitco i-a fost cauzat prejudiciu moral, deoarece se consideră înjosit și ignorat de către instituțiile statului ca cetățean al Republicii Moldova. Ignorarea cererii sale i-a cauzat suferințe psihice și din cauza că este nevoit să piardă timp, nervi și bani pentru a rezolva întrebarea până la capăt, fiindu-i cauzat un disconfort și în familie pentru faptul deplasării în mun. Edineț fără rezultat, momente pentru care consideră necesară încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

Prin hotărârea din data de 15 iulie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a obligat IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, subdiviziunea Edineț de a da răspuns la cererea înaintată de Veaceslav Șipitco la 16 ianuarie 2019, s-a încasat de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul lui Veaceslav Șipitco prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei. (f.d. 84, 85-92)

Instanța de fond a concluzionat prin prisma art. 1, alin. (2), art. 16, alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 ca fiind întemeiată pretenția cu privire la obligarea IP „Agenția Servicii Publice” de a da răspuns la cererea lui Veaceslav Șipitco din data de 16 ianuarie 2019, ori Veaceslav Șipitco, fiind proprietarul bunului imobil din sat. xxxxx, r-nul xxxxx, s-a adresat către IP „Agenția Servicii Publice” cu cerere, prin care a solicitat corectarea greșelilor tehnice cu privire la suprafața terenului aferent casei de locuit, cererea la care Veaceslav Șipitco nu a primit nici un răspuns, dar nici nu a fost soluționată.

De asemenea, în temeiul art. 25, alin. (3) și (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, precum și potrivit prevederilor Codului civil instanța de fond a reținut ca fiind parțial întemeiată pretenția lui Veaceslav Șipitco cu privire la repararea prejudiciului moral, dispunând spre încasare suma de 5 000 lei, ca fiind o recompensă echitabilă oferită reclamantului în vederea acoperii timpului pierdut, suferințelor psihice suportate.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 03 decembrie 2019 a casat parțial hotărârea din data de 15 iulie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central în partea încasării prejudiciului moral cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care a încasat prejudiciul moral în mărime de 100 lei. (f.d. 84,85-92)

Instanța de apel a concluzionat ca fiind corectă soluția instanței de fond cu privire la obligarea IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, subdiviziunea Edineț de a da răspuns la cererea înaintată de Veaceslav Șipitco la 16 ianuarie 2019, ori s-a constatat cu certitudine că IP „Agenția Servicii Publice” nu a examinat cererea lui Veaceslav Șipitco din data de 16 ianuarie 2019 și nu i-a acordat un răspuns la cererea adresată, iar argumentul IP „Agenția Servicii Publice” precum că a remis la data de 11 februarie 2019 răspuns la cerere nu a fost reținut de instanța de apel, ori la materialele cauzei nu a fost prezentată dovada recepționării răspunsului de către Veaceslav Șipitco.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel a concluzionat ca fiind justă concluzia cu privire la temeinicia pretenției, însă instanța de fond incorect a determinat mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat, ca urmare a încălcării dreptului prin nesoluționare în termen a cererii, deoarece la examinarea cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral se va ține cont că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

În acest context, instanța de apel a conchis că suma de 100 lei cu titlu de prejudiciu moral este echitabilă suferințelor psihice suportate de către Veaceslav Șipitco, nefiind excesivă, dar totodată nu constituie un venit nejustificat.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 03 ianuarie 2019 avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral. (f.d. 98-102)

În motivarea recursului avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco a indicat că concluzia instanței de apel cu privire la cuantumul prejudiciul moral suferit de către Veaceslav Șipitco este neîntemeiată, ori Veaceslav Șipitco prin nesoluționarea cererii sale a suportat un prejudiciu moral, fiind purtat pe drumuri pentru obținerea rezultatului scontat, iar micșorarea cuantumului prejudiciului moral până la 100 lei este o injustiție totală.

La 15 ianuarie 2020 Veaceslav Șipitco a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii privind menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d.114-115)

În motivarea recursului Veaceslav Șipitco a invocat dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel și anume micșorarea prejudiciului moral cauzat ca urmare a încălcării dreptului prin nesoluționare în termen a cererii, ori acesta a avut suferințe psihice, a pierdut încrederea în instituțiile statului, fiind dezamăgit, deplasându-se de mai multe ori la Departamentul Cadastru, subdiviziunea Edineț pentru a primi un răspuns la cererea înaintată, iar atribuirea simbolică a sumei de 100 lei dovedește faptul că instanța de apel nu a luat în considerație că acesta a fost îngrijorat de situația creată în special de comportamentul IP „Agenția Servicii Publice”.

La 20 februarie 2020 IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la recursurile înaintate de către avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco, prin carte a solicitat respingerea recursurilor înaintate.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recursuri și în referință la recursuri, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 03 decembrie 2019, notificată lui Veaceslav Șipitco la 31 decembrie 2019, iar avocatul Ghenadie Odobescu la data de 02 ianuarie 2020, (f.d. 95,96)

Avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ au depus la Curtea de Apel Bălți recurs motivat la data de 03 ianuarie 2020 și 15 ianuarie 2020. Instanța de recurs consideră că avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco s-au conformat prevederilor legale și au depus recursurile motivate în termenul acordat.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursurilor se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursurilor depuse de către avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco, au indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute

ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și de către Veaceslav Șipitco asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și Veaceslav Șipitco, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera

recursurile declarate de către avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și de către Veaceslav Șipitco inadmisibile.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Veaceslav Șipitco și de către Veaceslav Șipitco, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh